

Dosarul nr. 2rac-1/22
2-19200080-01-2rac-10012022

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. A. Arapu-Buțco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Pahopol, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Biz-Agro”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Biz-Agro” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Schit-Agromex” și Sprîncean Eugeniu cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Biz-Agro” și a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Schit-Agromex”, fiind casată parțial hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central și emisă în partea casată o hotărâre nouă,

constată:

La data de 17 decembrie 2019, SRL „Biz-Agro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Schit-Agromex” și Sprîncean Eugeniu cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 14 mai 2019 a încheiat în calitate de cumpărător cu SRL „Schit-Agromex”, în calitate de vânzător, contractul de vânzare-cumpărare nr.-VC-84/2019. Conform pct. 1.2. din contract, s-a obligat să cumpere, iar SRL „Schit-Agromex” să vândă 105 000 kg de rapiță.

A precizat că potrivit pct. 4.1 din contract, SRL „Schit-Agromex” va livra marfa la depozitul din satul Hârtopul Mic, r-nul Criuleni, iar, conform pct. 4.2 din contract, termenul-limită de livrare este data de 15 iulie 2019.

A explicat că în temeiul pct. 3.1 din contract, la 14 mai 2019 a transferat la contul de decontare al pârâtei un avans în sumă de 22 343,74 de dolari SUA, ceea ce constituia suma de 400 000 de lei.

Reclamanta a relevat că SRL „Schit-Agromex” s-a obligat să achite următoarele plăți: 1) conform pct. 5.4 din contract, penalitate de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere, din valoarea mărfurilor nelivrate și să compenseze prejudiciile neacoperite de penalitate (clauza penală punitivă - conform art. 626 alin. (2) din Codul civil), ce constituie 2% lunar din valoarea plății în avans, care se calculează din momentul efectuării plății în avans până la achitarea datoriei și 2) conform pct. 5.6 din contract, în cazul încălcării pct. 4.1, penalitate de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere din valoarea mărfurilor nelivrate la destinația respectivă.

SRL „Biz-Agro” a susținut că din cauza încălcării obligației de a livra marfa conform pct. 1.2 din contract, în perioada 15 iulie 2019 - 25 noiembrie 2019 s-a calculat o penalitate în sumă de 984 900 de lei, după cum urmează: 105 000 kg (cantitatea de marfă nelivrată) x 7 lei (prețul per kg de rapiță la data livrării stipulate în contract) x 1% (0,5% - penalitatea prevăzută la pct. 5.4 + 0,5% penalitatea prevăzută la pct. 5.6 din contract) x 134 zile (termenul de întârziere a livrării) = 984 900 de lei.

A indicat că, din cauza încălcării obligației de a livra în termen marfa prevăzută la pct. 1.2 din contract, s-a calculat o penalitate în sumă de 7646,04 dolari SUA, după cum urmează: 22 343,74 dolari SUA (avansul achitat) x 2 % lunar (penalitatea prevăzută la pct. 5.4 din contract) = 7646,04 dolari SUA.

SRL „Biz-Agro” a relatat că, în consecința neexecutării obligațiilor asumate de către SRL „Schit-Agromex”, la 28 octombrie 2019 i-a expediat demersul nr. 122, prin care a solicitat ca în termen de 5 zile să livreze 105 000 kg de rapiță, să achite prejudiciul de 24 000 lei și penalitatea de 779 100 de lei, în caz contrar, va fi depusă o cerere de chemare în judecată. Însă, până la data adresării în judecată, SRL „Schit-Agromex” nu a livra marfa și nu a reparat prejudiciile rezultate din neexecutarea contractului.

Totodată, reclamanta a menționat că în temeiul contractului de fidejusiune nr. F-VC-84/2019 din 14 mai 2019, Sprîncean Eugeniu a garantat executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de SRL „Schit-Agromex” față de SRL „Biz-Agro” în temeiul contractului de vânzare-cumpărare -VC-84/2019 din 14 mai 2019. Prin demersul nr. 126 din 05 noiembrie 2019, s-a solicitat de la fidejutorul Sprîncean Eugeniu ca în termen de 3 zile să livreze 105 000 kg de rapiță, să achite prejudiciul de 24 000 lei și penalitatea de 779 100 lei.

SRL „Biz-Agro” a solicitat încasarea în mod solidar de la SRL „Schit-Agromex” și Sprîncean Eugeniu a avansului în mărime de 22 343,74 dolari SUA, a sumei de 7646,04 lei, penalității de 984 900 de lei, taxei de stat și tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin cererile din 20 ianuarie 2019, 23 martie 2020 și 14 mai 2020, SRL „Biz-Agro” a concretizat și completat pretențiile din acțiune și în final a solicitat rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. -VC-84/2019 din 14 mai 2019, încasarea în mod solidar din contul pârâților a avansului în sumă de 22 343,74 de dolari SUA, a sumei de 1787,48 de dolari SUA calculată conform pct. 5.4 din contractul nr.-VC-84/2019 din

14 mai 2019, penalității de 507 150 lei pentru perioada 15 iulie 2019 – 29 noiembrie 2019, a taxei de stat și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat, în mod solidar, de la SRL „Schit-Agromex” și Sprîncean Eugeniu în beneficiul SRL „Biz-Agro” datoria contractuală în sumă de 22 343,74 dolari SUA și suma de 1787,48 de dolari SUA conform pct. 5.4 din contract, achitată în monedă națională conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii, penalitatea în sumă de 507 150 de lei și taxa de stat în sumă de 28 233,90 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată în partea rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare.

La 30 iunie 2020, Sprîncean Eugeniu a declarat apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătorei Criuleni, sediul Central și a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 01 iulie 2020, SRL „Schit-Agromex” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătorei Criuleni, sediul Central și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 27 iulie 2020, SRL „Biz-Agro” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii în partea respingerii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie rezoluționat contractul de vânzare-cumpărare din 14 mai 2019.

Prin încheierea din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Sprîncean Eugeniu.

Prin decizia din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Biz-Agro” și a fost admis apelul declarat de SRL „Schit-Agromex”, fiind casată parțial hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, în partea în care s-a dispus încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată din contul SRL „Schit-Agromex”, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de SRL „Biz-Agro” împotriva SRL „Schit-Agromex” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, a fost menținută. S-a încasat din contul SRL „Biz-Agro” în beneficiul SRL „Schit-Agromex” cheltuielile de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 18 750 de lei.

La data de 07 decembrie 2021 administratorul SRL „Biz-Agro”, Hangan Eduard, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, fiind emisă cu aprecierea arbitrară a probelor și încălcarea normelor legale.

La data de 10 ianuarie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților SRL „Schit-Agromex” și Sprîncean Eugeniu (f.d. 117, 119-120, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 26 ianuarie 2022, intimații SRL „Schit-Agromex” și Sprîncean Eugeniu au solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de SRL „Biz-Agro”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Materialele cauzei denotă că la 06 iulie 2021 a fost pronunțat dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău, în ședința de judecată participând reprezentantul recurentei SRL „Biz-Agro”, Alexandrov Oleg, împuternicit prin procura nr. A64 din 14 iunie 2021 (f.d. 80, volumul II).

La data de 14 septembrie 2021, instanța de apel a expediat copia deciziei motivate la adresa electronică a SRL „Biz-Agro” – jurist@bizagro.md, indicată în cererea de chemare în judecată, cererea de apel, precum și în prezenta cerere de recurs (f.d. 92, volumul II).

La data de 07 decembrie 2021 a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție recursul declarat de către administratorul SRL „Biz-Agro”, Hangan Eduard împotriva deciziei 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 98, volumul II).

Analizând circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, or, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată SRL „Biz-Agro” la 14 septembrie 2021, respectiv, termenul limită de declarare a recursului a expirat la 15 noiembrie 2021, pe când recursul a fost depus abia la 07 decembrie 2021.

În cererea de recurs, SRL „Biz-Agro” nu a indicat nicio explicație cu privire la termenul de depunere a recursului.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul a fost declarat de SRL „Biz-Agro” cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea intervalului de timp menționat demonstrează atitudinea neglijentă a recurentului față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs depus cu omiterea termenului de declarare, împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Biz-Agro”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (1) și (2), 433 lit. b) și 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Biz-Agro” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic